

Sygn. akt III Ca 1206/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Hupa-Dębska (spr.)

Sędzia SSO Barbara Braziewicz

Sędzia SR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska

Protokolant Renata Krzysteczko

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 października 2015 r. w Gliwicach

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przeciwko Wspólnocie Mieszkaniowej Zarządowi (...) ul. (...) w K.

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 9 marca 2015 r., sygn. akt I C 1397/14

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Tarnowskich Górach do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska SSO Magdalena Hupa-Dębska SSO Barbara Braziewicz

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 marca 2015 r. Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach oddalił powództwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. o zwolnienie zajętej ruchomości spod egzekucji oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanej Wspólnoty Mieszkaniowej Zarządu (...) ul. (...) w K. kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Orzeczenie to zapadło przy ustaleniu, że w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego w wniosku pozwanej przeciwko S. S. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tarnowskich Górach M. Z. w sprawie o sygn. Km12280/13, dnia 11 września 2014 r. doszło do zajęcia ruchomości - samochodu marki B. (...) o nr rej. (...). Obecny przy zajęciu dłużnik, który jest współnikiem powodowej spółki, jak również jej prokurentem samoistnym, jako właściciela pojazdu wskazał powódkę, w związku z czym komornik skierował do niej zawiadomienie o zajęciu. Za niewykazaną uznał Sąd okoliczność zbycia pojazdu przez dłużnika na rzecz powódki.

Ustalenia te Sąd poczynił w oparciu o wskazane dowody z dokumentów. Oddalił wniosek

o przesłuchanie stron dla ustalenia właściciela pojazdu stwierdzając, że prawo własności należy wykazać dowodem z dokumentu, w tym wypadku dowodem rejestracyjnym pojazdu.

Doprowadziły one Sąd pierwszej instancji do przekonania o bezzasadności powództwa opartego na przepisie art. 841 kpc, jako że powódka uchybiła wskazanemu w § 3 tej regulacji miesięcznemu terminowi do wniesienia pozwu, który ma charakter materialnoprawny i nie podlega przywróceniu. Termin ten rozpoczyna bieg od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, co w niniejszej sprawie nastąpiło już w dniu zajęcia pojazdu 11 września 2014 r., skoro dłużnik będący prokurentem powodowej spółki był obecny przy tej czynności. Pozew został nadany dopiero 13 października 2014 r. O kosztach orzekł na podstawie art. 98 kpc.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła powódka, zaskarżając go w całości oraz wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy, ewentualnie o jego zmianę oraz zwolnienie od egzekucji sumy pieniężnej pozostającej po zaspokojeniu wierzyciela M. C. uzyskanej ze sprzedaży w toku postępowania egzekucyjnego o sygn. akt Km 9162/14 samochodu osobowego marki B. (...) o nr rej. (...), będącego własnością powódki. Nadto domagała się zasądzenia na jej rzecz kosztów postępowania odwoławczego. Zarzuciła naruszenie art. 841 § 1 i 3 kpc oraz art. 109¹ § 1 kc przez błędne przyjęcie, że powzięcie wiadomości o czynności zajęcia przez działającego przy tej czynności w imieniu własnym prokurenta spółki, jest równoznaczne z dowiedzeniem się o tym zajęciu przez spółkę. Wskazała, że zawiadomienie komornika o zajęciu dotarło do powódki dopiero 15 września 2014 r. Podniosła też zarzut naruszenia art. 217 § 1 kpc w związku z art. 227 kpc i art. 382 kpc przez oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z zeznań stron, dla ustalenia właściciela pojazdu. Zarzuciła naruszenie art. 233 § 1 kpc przez dowolną ocenę dowodów w zakresie ustalenia chwili powzięcia przez powódkę wiedzy o zajęciu pojazdu, a nadto naruszenie art. 129 § 1 i 2 kpc przez błędną odmowę uznania mocy dowodowej przedstawionym kserokopiom dokumentów.

Pozwana w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie jako bezzasadnej oraz

o zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości, z uwagi na zwiększony nakład pracy pełnomocnika. Zdaniem pozwanej prawidłowo Sąd pierwszej instancji zakwalifikował powództwo jako wniesione po upływie terminu określonego przepisem art. 841 § 3 kpc.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja musiała odnieść skutek, gdyż choć niewłaściwie uzasadniona, to jednak słuszna jest jej konkluzja, iż Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy.

Sąd Odwoławczy stwierdził, iż postępowanie przed Sądem Rejonowym dotknięte było istotnymi wadami, które nie pozwoliły na merytoryczną kontrolę instancyjną zapadłego orzeczenia. Powódka pierwotnie domagała się zwolnienia szczegółowo opisanej ruchomości spod egzekucji i wyłącznie do tego żądania odniósł się Sąd pierwszej instancji ferując zaskarżone orzeczenie. Tymczasem, jak wynika z protokołu rozprawy z dnia 9 marca 2015 r., powódka złożyła pismo z tej samej daty, którym dokonała przedmiotowej zmiany powództwa w ten sposób, że w miejsce żądania zwolnienia od egzekucji pojazdu, wniosła o zwolnienie od egzekucji sumy pieniężnej uzyskanej ze sprzedaży tego pojazdu w toku postępowania egzekucyjnego. Z protokołu wynika też, że odpis tego pismo doręczono pełnomocnikowi pozwanej, a powódka oświadczyła, iż precyzuje żądanie jak w piśmie z 9 marca i wnosi o zwolnienie od egzekucji sumy pieniężnej uzyskanej ze sprzedaży. Pismo z 9 marca 2015 r. nie zostało wszyte do akt sprawy, niemniej jest luźno umieszczone przy tylnej okładce akt. Na rozprawie 9 marca 2015 r. pełnomocnik powódki wniósł też o dopuszczenie dowodu z akt postępowania egzekucyjnego, w toku którego pojazd zbyto, który to wniosek oddalono.

Sporządzone przez Sąd pierwszej instancji uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia w żaden sposób nie uwzględnia powyższych okoliczności i odnosi się jedynie do pierwotnie zgłoszonego żądania, którego w chwili orzekania powódka nie popierała, co doprowadziło do naruszenia reguły wynikającej z art. 321 § 1 kpc. Nie wypowiedział się przy tym Sąd Rejonowy co do tego, czy dopatrywał się niedopuszczalności zmiany powództwa oraz z jakich przyczyn nie rozpoznał ostatecznie popieranego przez powódkę żądania, co uniemożliwia merytoryczną ocenę instancyjną orzeczenia.

Powyższe uchybienia doprowadziły do nierozpoznania istoty sprawy, co skutkowało uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, stosownie do art. 386 § 4 kpc oraz pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zgodnie z art. 108 § 2 kpc.

Rozpoznając sprawę ponownie, Sąd pierwszej instancji w pierwszym rzędzie wezwie powódkę do sprecyzowania ostatecznie popieranego żądania, a gdy to nastąpi, przeprowadzi postępowanie w kierunku rozpoznania zgłoszonego i popieranego przez powódkę roszczenia

w granicach przytoczonej jego podstawy faktycznej i prawnej, przy czym zgromadzony materiał dowodowy podda wszechstronnej ocenie w zakresie istotnym dla rozpoznania sprawy i zależnie od jej wyniku wyda stosowne rozstrzygnięcie, mające uzasadnienie w odpowiednich przepisach prawa materialnego. Na marginesie wypada wskazać, że stwierdzenie, iż jedynym dopuszczalnym środkiem dowodowym wykazującym własność pojazdu jest dowód rejestracyjny nie znajduje uzasadnienia w aktualnym stanie prawnym, aczkolwiek nieprzedstawienie tego dokumentu istotnie może wpływać na ocenę wiarygodności innych dowodów zaferowanych na tą okoliczność.

SSR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska SSO Magdalena Hupa-Dębska SSO Barbara Braziewicz